

ความต้องการทางด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครู
โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4
เขตกรุงเทพมหานคร

นางเพียงใจ สุขโรจน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

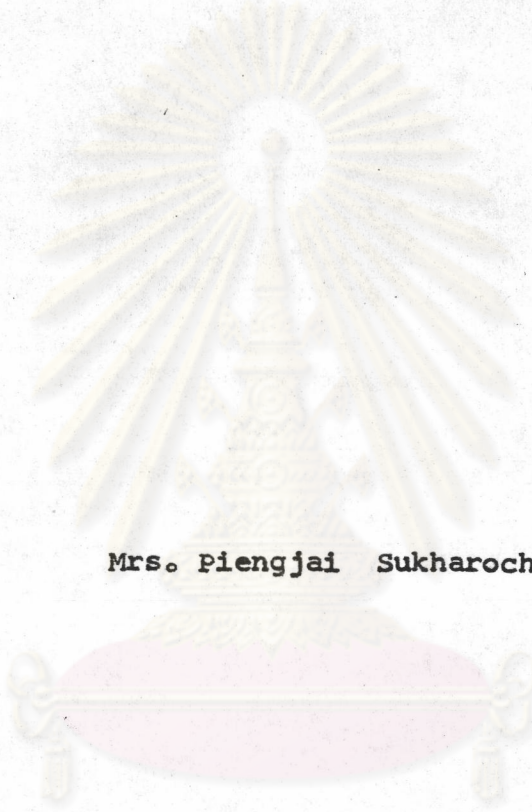
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974 - 566 - 349 - 2

013731

EDUCATIONAL SUPERVISION NEEDS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS
IN SCHOOLS OFFERING FUNCTIONAL CONTINUING EDUCATION (LEVEL 3-4),
BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Piengjai Sukharoch

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการทางการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครู
โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษานู๋ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับที่ 3-4 เขตกรุงเทพมหานคร

โดย นางเพียงใจ สุขโรจน์

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สัจจ อุทรานันท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. สรชัย ทิศาอุบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย คันธิเมฆ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. รัตนา พุ่มไพศาล)

..... กรรมการ
(ดร. สมประสงค์ วิทย์เกียรติ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สัจจ อุทรานันท์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการทางการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครู
โรงเรียนที่เปิดสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่
3-4 เขตกรุงเทพมหานคร
ชื่อ นางเพ็ญใจ สุขโรจน์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สัจจ อุทรานันท์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการทางการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูใน
โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 เขต
กรุงเทพมหานคร ในด้านการศึกษาทั้งปวง และด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
เนื้อหาวิชา วิธีสอน กิจกรรม การเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน และการ
วัดและการประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 หลังจาก
ได้รับคำแนะนำ ทราบและแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญอีก 8 ท่าน แล้ว
นำแบบสอบถามไปใช้กับผู้บริหาร ผู้ดำเนินงานและครูผู้สอนโดยการสุ่มแบบง่ายจำนวน 470
คน ได้รับแบบสอบถามใช้คืนสมบูรณ์คืนมา 399 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 84.89 แบบสอบถาม
ประกอบด้วยแบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และ แบบสอบถามแบบ

ปลายเปิด แล้ววิเคราะห์โดยใช้คาร์ยละเอียด ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และค่าความถี่

สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการทางการนิเทศการดำเนินงานทั่วไป โดยส่วนรวมทั้ง
ผู้บริหารและบุคลากรมีความต้องการให้พิเศษในระดับปานกลาง แต่มีบางข้อที่
ทั้งผู้บริหารและบุคลากรต้องการให้มีการนิเทศระดับมากคือ เรื่อง การทำ
บัญชีการเงิน ระเบียบการจัดซื้อพัสดุครุภัณฑ์ และการจัดอบรมครูประจำการ

2. ความต้องการทางการนิเทศด้านวิชาการ โดยส่วนรวมทั้งผู้บริหาร
และครูผู้สอนไม่ว่าจะสอนระดับใด เคยผ่านการอบรมและยังไม่เคยผ่านการอบรม
ทั้งที่มีความต้องการให้พิเศษในระดับมากทุก ๆ ด้านคือ ด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา
วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน และการวัดและ
การประเมินผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Educational Supervision Needs of Administrators and Teachers in Schools Offering Functional Continuing Education (Level 3-4), Bangkok Metropolis.

Name Mrs. Piengjai Sukharoch

Thesis Advisor Associate Professor Sa-Ngad Utranand, Ed.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1985

ABSTRACT

Objectives of the Study:

The purpose of the research is to study the educational supervision needs of administrators and teachers in schools offering functional continuing education (Level 3-4), Bangkok Metropolis, regarding general operations and academic dimensions relative to curriculum, subject matter, teaching methods, instructional activities, instructional materials and measurement and evaluation.

Procedures:

The researcher constructed the questionnaires by studying related documents and research findings relative to functional

continuing education, level 3-4. Upon recommendations, perusal and corrections from the advisor and 8 experts, the questionnaires were administered to administrators, staff and teachers. Simple random sampling technique was used to select 470 subjects. Three-hundred-and-ninety-nine valid questionnaires or 84.89 % were returned. The questionnaire contained survey items, rating scales and open-ended questions. The data were analyzed by using percentage, means, standard deviations and frequencies.

Conclusions:

1. Needs regarding general operations of supervision.

The overall needs of administrators and staff were at the middle level except for some items where the needs were high, financial accounting, purchasing regulations and in-service teacher's training.

2. Needs regarding academic supervision. The results

from the data analysis indicated that in general the administrators and teachers, notwithstanding teaching levels, past experiences in training or not, all possessed high needs for supervision in all aspects, namely, curriculum, subject matter, teaching methods, instructional activities, instructional materials and measurement and evaluation.

กติกการรณประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์
ดร. สัจจ อูทรานันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ไต่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา
ขอเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้กำลังใจด้วยความเอาใจใส่อย่างดี
ตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. ทองอยู่ แก้วไทรธะ ผู้อำนวยการกองพัฒนาการ
ศึกษานอกโรงเรียน อาจารย์เพ็ญพักตร์ ลิมสัมพันธ์ ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
ฝ่ายวิชาการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน อาจารย์สำรวย เพ็งหนู ศึกษานิเทศก์
ฝ่ายวิชาการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ดร. ทวี นาคบุตร ศึกษานิเทศก์ กรม
การศึกษานอกโรงเรียน อาจารย์ศุภกรณ์ ปรีชาอนันต์ นักวิชาการศึกษา 5 กอง
พัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน อาจารย์วิศนี ศิลตระกูล นักวิชาการศึกษา 5 กอง
พัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน รองศาสตราจารย์ อุนตา นพคุณ และ อาจารย์
ดร. คิเรก ศรีสุโข อาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย ในฐานะผู้เชี่ยวชาญและให้คำปรึกษาแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ผู้ดำเนินงาน และ
ครูผู้สอนทั้ง 6 หนวควิชาที่สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับที่ 3-4 เขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการออกแบบสอบถาม ตลอดจน
ทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. พรชูลี อาชวอำรุง ผู้ซึ่งช่วยตรวจสอบความถูกต้องในคำ
ภาษาอังกฤษ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จนสำเร็จ
ด้วยดี

เที่ยงใจ สุขโรจน์

เมษายน 2529

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิจกรรมประกาศ	
รายการตารางประกอบ	
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ลำดับขั้นในการนำเสนอข้อมูล	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	11
ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา	14
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	16
ความหมายของการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ	27
ความเป็นมาของการจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จใน ประเทศไทย	28
วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโทแบบเบ็ดเสร็จ พุทธศักราช 2522	
	ระดับที่ 3-4	32
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนิเทศการศึกษา	40
3	วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	48
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	48
	ขอบเขตของการวิจัย	48
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	48
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
	การสร้างแบบสอบถาม	51
	การส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูล	52
	การวิเคราะห์ข้อมูล	52
	สถิติที่ใช้	53
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
	สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
	ความต้องการทางการศึกษานิเทศการดำเนินงานทั่วไป ...	62
	ความต้องการทางการศึกษานิเทศด้านวิชาการ	66
	ความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการนิเทศการ	
	ดำเนินงานทั่วไปและการนิเทศทางศึกษานิเทศวิชาการ	118

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	119
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	119
วิธีดำเนินการวิจัย	119
สรุปผลการวิจัย	120
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	125
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	131
บรรณานุกรม	132
ภาคผนวก	
ประวัติผู้เขียน	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ที่ได้รับคืน และที่สมบูรณ์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร 52
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและกลุ่มตัวอย่าง 55
3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุและกลุ่มตัวอย่าง 56
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิและกลุ่มตัวอย่าง 57
5	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งและกลุ่มตัวอย่าง ... 58
6	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอน จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน . 59
7	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอน จำแนกตามการผ่านการอบรม ครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 60
8	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอน จำแนกตามการอ่านการอบรม ครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 จำแนกตาม หน่วยงานที่รับการอบรม 61
9	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความทองการทาง การนิเทศด้านการดำเนินงานทั่วไปของผู้บริหารและบุคลากร ... 62
10	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความทองการทาง การนิเทศด้านวิชาการที่เกี่ยวกับหลักสูตรของผู้บริหารและครูผู้สอน ทั้ง 6 หมวดวิชา 66
11	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความทองการทาง การนิเทศด้านวิชาการที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาของผู้บริหารและครูผู้สอน ทั้ง 6 หมวดวิชา 68

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทาง การนิเทศค่านิชาการที่เกี่ยวกับวิธีสอนของผูบริหารและครูสอน ทั้ง 6 หมวดวิชา	72
13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทาง การนิเทศค่านิชาการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของผูบริหารและครูสอนทั้ง 6 หมวดวิชา	78
14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทาง การนิเทศค่านิชาการที่เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนของ ผูบริหารและครูสอนทั้ง 6 หมวดวิชา	82
15 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทาง การนิเทศค่านิชาการที่เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลของผูบริหาร และครูสอนทั้ง 6 หมวดวิชา	84
16 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทาง การนิเทศค่านิชาการที่เกี่ยวกับหลักสูตรของครูสอนระดับ 3 ระดับ 4 และระดับกับ 3 กับระดับ 4	88
17 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทาง การนิเทศค่านิชาการที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาของครูสอนระดับ 3 ระดับ 4 และระดับ 3 กับระดับ 4	90
18 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทาง การนิเทศค่านิชาการที่เกี่ยวกับวิธีสอนของครูสอนระดับ 3 ระดับ 4 และระดับ 3 กับระดับ 4	92

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทบทวนการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 และระดับ 3 กับระดับ 4	96
20	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทบทวนการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 และระดับ 3 กับระดับ 4	98
21	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทบทวนการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 และระดับ 3 กับระดับ 4	100
22	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทบทวนการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 และระดับ 3 กับระดับ 4	104
23	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทบทวนการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 และระดับ 3 กับระดับ 4	106
24	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทบทวนการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 และระดับ 3 กับระดับ 4	108
25	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความถี่ของการทบทวนการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 4 และระดับ 3 กับระดับ 4	111

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคงการทางการนิเทศศึกษารที่เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนของครูผู้สอนที่เคยรับการอบรมและไม่เคยรับการอบรม	113
27	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคงการทางการนิเทศศึกษารที่เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลของครูผู้สอนที่เคยรับการอบรมและไม่เคยรับการอบรม	115

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย